

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत राज्यातील
किडनाशके उर्वरित अंश तपासणी
प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण करणे या
प्रकल्पास सन २०१६-१७ मध्ये राज्यात
राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: किनाप्र-१२१६/प्र.क्र.८८/१४-अ

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०००३२

दिनांक : २९ ऑक्टोबर, २०१६.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र.राखते १०१५/प्र.क्र.६/१७ अ, दि.९ जानेवारी, २०१५
- २) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. किनाप्र-१२१५/प्र.क्र.१८२/१४-अ, दि.१९ ऑक्टोबर, २०१५
- ३) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. कृउसंप्र/गुनि-६/राकृवियो-२०१६/न.क्र.०४/२३९/२०१६ दि.२९.०४.२०१६
- ४) शासन पत्र क्र. राकृवि-०२१६/प्र.क्र.१६/राकृवियो कक्ष, दि.९ मे, २०१६
- ५) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र.राकृवि-०४१६/प्र.क्र.४४/राकृवियो कक्ष, दि.१८ जून, २०१६

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत दिनांक १९ डिसेंबर २०१४ रोजी झालेल्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समीतीच्या बैठकीत राज्यातील गुणवत्ता नियंत्रण (बीज परिक्षण प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण करणे, खत नियंत्रण प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण करणे व किडनाशक चाचणी प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण करणे) व उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण करणे, तपासणी क्षमता वाढविणे व आंतरराष्ट्रीय बीज परिक्षण संस्थेचे इस्टा सभासदत्व व एन.ए.बी.एल. मानांकन प्राप्त करणेसाठी सन २०१४-१५ ते २०१६-१७ या ३ वर्षाकरीता प्रतीवर्षी रक्कम रु.३७५.००लक्ष या प्रमाणे एकूण ११२५.०० लक्ष रकमेचा प्रकल्प राज्यात राबविण्यास मंजूरी देण्यात आलेली आहे. त्यानुसार संदर्भ क्र. १ व २ येथील शासन निर्णयान्वये अनुक्रमे सन २०१४-१५ व २०१५-१६ मध्ये रु. ३७५.०० लक्ष रकमेचा प्रकल्प राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. कृषि आयुक्तालयाच्या संदर्भ क्र.३ येथील पत्रास अनुसरून सन २०१६-१७ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत राज्यातील किडनाशके उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण करणे करीता रु. ७५.०० लक्ष रकमेचा प्रकल्प राबविण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासननिर्णय :-

राज्यात किडनाशके उर्वरित अंश तपासणीसाठी पुणे व नागपूर येथे २ प्रयोगशाळा कार्यरत आहेत. या प्रयोगशाळांची तपासणी क्षमता वाढविणे, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय मानांकन प्राप्त होणेसाठी, गौण बांधकामे करणे, नवीन तंत्रज्ञानाची अद्यावत उपकरणे प्रयोगशाळांना उपलब्ध करून

देणे, उपयोगात असलेल्या उपकरणांची देखभाल व दुरुस्ती करणे, प्रमाणित संदर्भिय रसायने, कॉलम, उपकरणे इत्यादी, तसेच, प्रयोगशाळेतील अधिका-यांना उपकरणे हाताळणी तसेच विश्लेषकांचे विश्लेषणाबाबतचे राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील अद्यावत प्रशिक्षण देणे इत्यादी, एन.ए.बी.एल. मानांकन प्राप्त करणेसाठी या प्रयोगशाळेत संबंधित संस्थांनी विहित केल्याप्रमाणे सुविधा निर्माण करणे तसेच एन.ए.बी.एल. असेसर ऑडीट शुल्क इत्यादी करिता सन २०१६-१७ मध्ये रु. ७५.०० लक्ष इतक्या रकमेच्या खर्चासह प्रकल्प राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. पुणे व नागपूर येथील किडनाशके उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण करणे या प्रकल्पाचे भौतिक व आर्थिक लक्ष्य खालीलप्रमाणे आहे :-

अ.क्र.	बाब	भौतिक लक्ष	आर्थिक लक्ष (रुपये लाख)
१	प्रयोगशाळेची क्षमता वापरात आणणे करिता कंत्राटी पद्धतीने तांत्रिक मनुष्यबळ आऊट सोर्सिंग द्वारा उपलब्ध करून देणे.	प्रयोगशाळा २	२.५०
२	गौण बांधकाम, वॉटर प्रुफिंग, नूतनीकरण व इलेक्ट्रीफिकेशन	प्रयोगशाळा २	७.००
३	बाजारामधील भाजीपाला व फळपिकांचे नमुने याकरीता येणारा खर्च भागविणे.	प्रयोगशाळा २	०.४०
४	एनएबीएल नोंदणी शुल्क	प्रयोगशाळा २	१.६०
५	विशेष सुट्टे भागाव्दारे उपकरणांची क्षमतावृद्धी करणे, गौण उपकरणे खरेदी करणे, प्रमाणित संदर्भिय रसायने, प्रायमर्स, व्हॅलीडेशन परफॉर्मन्स, कॅलीब्रेशन, रेफरन्स बुक, एएमसी, सीएमसी आणि देखभाल इ.	प्रयोगशाळा २	४१.००
६	प्रशासकीय खर्च १ टक्का	प्रयोगशाळा २	०.७५
७	उपकरण खरेदी (आयुक्तालय स्तर)	प्रयोगशाळा २	२१.७५
	(रुपये पंचाहत्तर लक्ष फक्त)	एकूण	७५.००

३ प्रस्तुत प्रकरणी उक्त प्रकल्प राबविण्याकरीता राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून दिनांक १८ जून, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

४. वरील निधी खर्च करण्यास संचालक (निविष्टा व गुणनियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच मंजूर निधीचे संबंधित अधिकाऱ्यांना वितरण करण्यास त्यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. तसेच केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार या योजनेचा, आर्थिक व भौतिक प्रगती अहवाल विहित मुदतीत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल याची दक्षता घेण्यात यावी. तसेच चालू वित्तीय वर्ष संपुष्टात आल्यानंतर उपयोगिता प्रमाणपत्र (Utilization Certificate) न चुकता शासनाला सादर करण्यात यावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१६१०२७११२६२२२१०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्र.शं.शेटे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक.
२. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक.
३. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. महालेखापाल-१/२ (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर
६. उपसचिव (निविष्ठा व गुणनियंत्रण) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
७. अवर सचिव, राष्ट्रीय कृषि विकास योजना, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
८. कृषि संचालक (निविष्ठा व गुणनियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
९. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
१०. कक्ष अधिकारी (व्यय-१/अर्थसंकल्प-१३), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
११. कक्ष अधिकारी (१४३१), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
१२. कक्ष अधिकारी (२ अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवड नस्ती/१४-अ.